

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Sundhedsudvalget 2024-25
SUU Alm.del - endeligt svar på spørgsmål 351
Offentligt

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 10-04-2025
Enhed: Psykiatri og Misbrug
Sagsbeh: nff
Sagsnr.: 2025 - 3177
Dok. nr.: 313288

Folketingets Sundhedsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 351 (alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 13. marts 2025.

Spørgsmål nr. 351:

”Vil ministeren kommentere på henvendelse fra jurist Rasmus Malver om grundloven og tvang i psykiatrien, jf. SUU alm. del – bilag 180”?

Svar:

Jeg vil indledningsvist bemærke, at retssikkerheden for psykiatriske patienter naturligvis er af stor vigtighed.

For så vidt angår bemærkningerne om baggrunden for indførelsen af Det Psykiatriske Patientklagenævn kan jeg overordnet henvise til, at de oprindelige hensyn for at indføre en administrativ klageadgang før domstolsprøvelse bl.a. var, at patient og patientrådgiver har mulighed for et møde for klageinstansen og gøre deres synspunkter gældende.

Der blev endvidere bl.a. lagt vægt på sammensætningen af medlemmerne i nævnet, som udover en formand består af et lægeligt medlem - så vidt mulig en speciallæge i psykiatri - med henblik på at tilføre nævnet psykiatrisk sagkundskab. Derudover er et medlem udpeget af brugerorganisationer (i dag Danske Handicaporganisationer) som en tillidsskabende foranstaltning. Der henvises til Principbetænkning nr. 1068/1986 om tvang i psykiatrien, side 463-464. Psykiatrilovens regler om klageadgang og domstolsprøvelse findes i lovens kapitel 10.

Derudover kan jeg for så vidt angår bemærkningen om, at patientrådgivere ikke er tilstrækkelig uafhængige og ikke juridisk kompetente henvise til, at det fremgår af § 6 i bekendtgørelse nr. 1078 af 27. oktober 2019 om patientrådgivere, at medmindre patienten udtrykkeligt anmoder herom, kan beskikkelse af en patientrådgiver, der er optaget på fortegnelsen over patientrådgivere, ikke ske, hvis der på grund af den pågældende patientrådgivers beskæftigelse eller lignende, herunder f.eks. som sagsbehandler i socialforvaltningen for den pågældende patient, foreligger omstændigheder, der kan vække tvivl om vedkommendes egnethed til at varetage netop denne patients interesser på behørig måde.

Jeg kan endvidere henvise til, at Foreningen af Patientrådgivere og Bistandsværger i Danmark (LPD) flere gange årligt afholder gratis kurser for patientrådgivere og bistandsværger om bl.a. psykiatrilovens regler om tvang, klageadgang og domstolsprøvelse, hvilket netop har til formål at klæde de pågældende på til hvervet.

Endelig kan jeg for så vidt angår bemærkningen om betaling om sagsomkostninger i forbindelse med civile sagsanlæg henvise til, at psykiatriske patienter som udgangspunkt har mulighed for at få prøvet spørgsmål om eventuel erstatning i forbindelse med frihedsberøvelser eller tvangsfikseringer omkostningsfrit ved retten

efter retsplejelovens kapitel 43 a. Jeg kan i den forbindelse henvise til, at jeg sidste år fremsatte et forslag om ændring af psykiatriloven, hvorefter en psykiatrisk patients krav om erstatning skulle behandles efter reglerne i kapitel 43 a, uanset om der for retten var tvist om lovligheden af frihedsberøvelse eller tvangsfiksering, hvilket grundet en utilsigtet konsekvens af den gældende ordning ellers ikke var muligt. Lovforslaget trådte i kraft den 1. juni 2024.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde